

การถอดบทเรียน (ผลงานวิชาการ ตำรา งานวิจัย)

“ทำอย่างไรจึงจะสามารถผลิตผลงานวิชาการ ตำรา งานวิจัย และบทความวิชาการให้ได้รับการตีพิมพ์”

วันที่ 14 ธันวาคม 2560 เวลา 9.00-10.45 น.

ผู้เข้าร่วมถอดบทเรียน

- 1.อ.ดร.อติญาณ์ ศรีเกษตรริน
- 2.อ.ดร.รุ่งนภา จันทรา
- 3.อ.ดร.วิริยา โพธิ์ขวาง
- 4.อ.มัณฑุวรรณ ลียุทธานนท์
- 5.อ.พวงเพ็ญ เผือกสวัสดิ์
6. อ.ปิยรัตน์ ชูมี
7. อ.ขวัญตาภูริวิทยาธีระ
8. อ.ชูลีพร หิตอักษร
9. อ.จิราพร อุดมกิจพิพัฒน์

จะเห็นว่าทางวิทยาลัยมีการผลิตบทความวิจัยและบทความวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร TCI 1 และ TCI 2 ในปี 2559 จำนวน 14 เรื่องและปี2560 ประมาณ 20 เรื่อง นอกจากนี้มีการผลิตตำราที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่แล้วจำนวน 2 เล่ม จากการอภิปรายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้บทเรียนในการ “ทำอย่างไรจึงจะสามารถผลิตผลงานวิชาการ ตำรา งานวิจัย และบทความวิชาการให้ได้รับการตีพิมพ์” ดังต่อไปนี้

การเขียนบทความวิจัยและบทความวิชาการ

1. ต้องมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และอยากผลิตผลงานที่เราได้เรียนรู้และมีประสบการณ์ออกมา

“ตัวเองมีความรู้และมีพื้นฐานจากการทำวิจัยตอนเรียน ป.โท และมีความรู้และประสบการณ์จากการทำเรื่องคนพิการ ก็เลยเขียนบทความในแนวนี้ ซึ่งมีคนเขียนน้อย ก็เลยได้รับการพิจารณาตีพิมพ์ ไม่ยาก แต่กว่าจะได้ตีพิมพ์ ฉบับที่หนึ่งแก้ 6-7 รอบ แต่ฉบับที่สองแก้แค่ 2 รอบ เพราะเราเขียนดีขึ้นเพราะเคยมีประสบการณ์แก้มาหลายรอบแล้วในการตีพิมพ์ฉบับที่หนึ่ง” อ.ปิยรัตน์

2. การเขียนต้องยึดรูปแบบของวารสารที่จะตีพิมพ์เป็นหลัก

“ในการตีพิมพ์ต้องดูว่าตีพิมพ์ในวารสารอะไร เขาใช้ รูปแบบ Format อย่างไร อ้างอิงรูปแบบ APA หรือ Vancouver” อ.รุ่งนภา

“ตอนนี้วารสารส่วนใหญ่ต้องให้ผู้เขียนแปลอ้างอิงจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นเวลาเขียนและค้นหา งานมาอ้างอิงควรทำระบบการการอ้างอิงดี ๆ เพราะจะเสียเวลามากในการค้นหาใหม่” อ.ปิยรัตน์

“เพราะว่า ในอนาคตจะมีการผลักดันวารสารต่าง ๆ ให้เข้าสู่ระดับสากล และเข้าสู่ฐาน SCOPUS มากขึ้น จึงจำเป็นต้องเขียนเป็นอ้างอิงเป็นภาษาอังกฤษ” อ.วิริยา

3. การเขียนต้องอ้างอิง ทฤษฎี และองค์ความรู้

“การอ้างอิงควรอ้างอิงงานเขียนของนักวิชาการที่ได้รับการยอมรับ และต้องอ้างอิงพอสมควร อย่างน้อยน่าจะ 10 ชื่อเรื่องขึ้นไป” อ. มัญจวรรณ

“ควรพยายามสังเคราะห์งาน และความรู้ให้เป็นระบบ ก่อนการเขียน” อ.ปิยรัตน์

“ต้องมีการอ้างอิงงานต่างประเทศ รวมทั้งกรณีตัวอย่าง” อ.ชุลีพร

“นอกจากนี้ควรพยายามใช้งานเขียนของเราเอง ของเพื่อนร่วมสถาบัน และเพื่อนร่วม สบข. มาอ้างอิงด้วย จะเป็นการเพิ่มการนำไปใช้ และต่อไปอาจจะมีการเกิด citation index ว่างานเขียนนี้ได้รับการอ้างอิงกี่ครั้ง จะดี ในลักษณะการเพิ่มความน่าเชื่อถือ เช่นบางงานเขียนถ้าเราไปดูใน Google จะถูกอ้างเป็น 1000 ครั้ง มัน กลายเป็นว่าถ้าคนเขียนเรื่องเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่ไม่อ้างอิงงานเขียนที่เป็นระดับคลาสสิกหรือมีชื่อเสียงแสดงว่า คุณไม่รู้เรื่องที่จะเขียนจริง นั่นคือเราต้อง inform ตัวเองเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนเป็นอย่างดี” อ.วิริยา

“และต้องแน่ใจว่าเนื้อหาที่เสนอนั้นถูกต้อง แม่นยำ เป็นปัจจุบัน เพราะบทความวิชาการจะมีการถูกนำไปอ้างอิง ไปใช้ ซึ่งจะต้องถูกต้อง ต่างจากบทความวิจัยที่เป็นการเสนอผลของการวิจัย” อ.ชุลีพร และอ.รุ่งนภา

“การอ้างอิงควรอ้างอิงวารสาร บทความ งานวิจัยภายใน 10 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะสถิติ นโยบายต่าง ๆ ควร แค่ 1 หรือ 2 ปี ที่ผ่านมา” อ.ขวัญตา “แต่ถ้าเป็นทฤษฎี ควรอ้างจากต้นฉบับ งานเขียนจาก เจ้าของทฤษฎี จะเก่าแก่ก็ปีไม่สำคัญ” อ.วิริยา

4. การเขียนบทความต้องเสนอความแตกต่างและความพิเศษ หรือความใหม่

“บรรณาธิการและผู้วิพากษ์ต้องการเห็นว่าบทความเรา เด่น มีความแตกต่างจากบทความอื่น ๆ อย่างไร เช่นมี บทความและงานวิจัยเรื่องเบาหวานมากมาย แต่ถ้าเราเขียนในลักษณะ การดูแลผู้ป่วยเบาหวานในชุมชนด้วย หัวใจความเป็นมนุษย์ งานเขียนเราจะแตกต่าง” อ.ชุลีพร

5.การผลิตและการตีพิมพ์ต้องอาศัย network

“เราควรทำงานวิจัยเป็นทีม ควรมี network จากต่างวพบ. แล้วร่วมกันเขียน เช่น ให้อาจารย์จาก วพบ.หนึ่งเขียนบททวนวรรณกรรม ให้อ.วพบ.หนึ่งเขียนอภิปรายผล เป็นต้น เราก็จะได้มีงานวิจัย ตีพิมพ์ที่มากขึ้น” อ.อติญาณ์

“การมี network จะทำให้เราติดต่อเรื่องตีพิมพ์ ความจำเป็นของการตีพิมพ์ การขอรับรองให้เขาเร่งการรีวิว ได้ง่ายขึ้น” อ.รุ่งนภา อ.อติญาณ์

“ใช่ เช่นการเป็นสมาชิก การเป็นศิษย์เก่า ก็สามารถทำให้เราได้รับการพิจารณาการตีพิมพ์ก่อนคนที่ไม่เป็นสมาชิก” อ.ปิยรัตน์

“ในการตีพิมพ์จะส่งทางระบบ ThaiJo และเมื่อส่งแล้วถ้าจะให้อ่านเร็วต้องมีการติดต่อกับวารสารหรือบรรณาธิการทางโทรศัพท์หรืออีเมล ต้องติดตามอย่างสม่ำเสมอ” อ.รุ่งนภา

6.ต้องพยายามเขียนและแก้ไข ท้อได้แต่อย่ายอมแพ้

“บางครั้งงานเราอาจจะถูกปฏิเสธ ของพี่ก็เคยโดนปฏิเสธ แต่การปฏิเสธไม่ใช่งานเขียนเราไม่ดี บางครั้งมันแค่การไม่ตรงธีมของวารสาร หรือการตัดสินใจของผู้วิพากษ์ที่เห็นแตกต่าง ถ้าเรามั่นใจว่าเราอยากตีพิมพ์ เราอาจต้องมานั่งมอง และใคร่ครวญว่างานเขียนเรามีจุดอ่อน ยังไง เราแก้ไขให้ดีขึ้นแล้วส่งวารสารอื่น เช่นของพี่วารสารฐานสองรีเจ็คแต่พี่มาแก้ไขปรับปรุงแล้วส่งฐานหนึ่ง ฐานหนึ่งรับตีพิมพ์” อ.อติญาณ์

“ใช่ ครั้งหนึ่งวารสารหนึ่งไม่รับ เช่นกันเพราะเขาต้องการที่จะตีพิมพ์งานวิจัยและบทความ เขาไม่ค่อยสนใจเรื่องกรณีศึกษาหรือประสบการณ์ เราเปลี่ยนไปเป็นอีกวารสาร ก็สามารถตีพิมพ์ได้ เพราะเราเชื่อมั่นว่างานบทความเราสามารถเผยแพร่ความรู้ที่มีประโยชน์ได้” อ.วิริยา

“เคยมีที่เขาคอมเมนต์มาแรงมาก ท้อแท้ไปสองอาทิตย์ แต่ความที่อยากลง และ อ.น้อยกระตุ้นและให้กำลังใจพยายามแก้จนได้ลง” อ.ชูลีพร

“ใช่การเขียนต้องมีการกระตุ้น ช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกจากกลุ่มงานวิจัย ซึ่งตัวเองทำได้สำเร็จจากตรงนี้ด้วย” อ.ปิยรัตน์

“จริง ๆ แล้วถ้ามีเวลาอยากที่จะอ่านงานเขียนของอาจารย์มือใหม่ทุกคนก่อนที่จะมีการส่งวารสาร แต่ต้องขอโทษด้วยที่ไม่มีเวลาตรงนี้ โอกาสหน้าถ้าเป็นไปได้อยากทำตรงนี้ด้วย” อ.วิริยา

“บางครั้งเขียนไปเรื่องประสบการณ์ของเรา ที่เราเห็นว่าดีเราอยากถ่ายทอดให้ผู้อ่านรับรู้ แต่ผู้วิพากษ์มาตัดของเราที่รู้สึกไม่ค่อยดี เสียหาย แต่ก็พยายามทำตามผู้วิพากษ์เพราะเขามีความรู้ในสาขามากกว่าเรา” อ.พวงเพ็ญ

“บางครั้งการแก้ไข ตามผู้วิพากษ์ ถ้าเราคิดว่าของเราถูกต้อง ดี เราสามารถเขียนอธิบายว่าเราไม่สามารถแก้ไขตามเสนอได้เพราะอะไร พร้อมอ้างอิงให้เขาเห็นด้วย การตัดสินใจตีพิมพ์นั้นจะมีบรรณาธิการตัดสินใจอีกที” อ.รุ่งนภา

“พยายามเขียนเยอะ ๆ ถึงแม้ว่าจะโดนวิพากษ์เยอะ เพราะยิ่งเขียนเราเองก็จะเกิดการเรียนรู้ เชี่ยวชาญมากขึ้น และเราสามารถนำงานเขียนของเราที่ได้รับการตีพิมพ์ไปเป็นเอกสารประกอบการสอนได้ เพราะบางชิ้นงานจะเห็นว่าดีมาก” “ให้คิดเสียว่าการที่เขาอ่านและวิพากษ์มานั้นเราโชคดีแล้ว เพราะบางวารสาร โดยเฉพาะวารสารต่างประเทศที่แข็ง ๆ แค่อ่านชื่อเรื่องและบทคัดย่อถ้าไม่น่าสนใจและโอเคเขาก็โยนลงถังแล้ว แต่ของเมืองไทยเรายังโชคดียู่มากที่โอกาสเราจะโดนรีเจ็คท์น้อยมาก” อ.วิริยา

“ใช่ พี่ในฐานะที่เป็น peer reviewer พี่จะไม่รีเจ็คท์ใครเลย พี่จะเขียนให้กำลังใจและให้เขาแก้จนโอเค” อ.อติญาณ์

การเขียนตำรา

1. ต้องใช้เวลา มีองค์ความรู้ และมีความเป็นวิชาการ

“การเขียนที่สำคัญอย่า ‘copy & paste’ ย้ำเลยว่าต้องอย่าทำ” อ.ชุลีพร อ.ขวัญตา

“ชื่อเรื่องต้องเข้ากับเนื้อหา ต้องมีงานวิจัยและกรณีตัวอย่างสนับสนุนการเขียน” อ.ชุลีพร

“และที่สำคัญถ้าเป็นตำราเรียนต้องตั้งชื่อให้เป็นตำรา และเนื้อหาต้องอิงหลักสูตรและรายวิชา เช่น ถ้าตั้งชื่อว่า ‘การพยาบาลผู้ป่วยที่มีปัญหาทางจิตสังคม’ จะเป็นหนังสือวิชาการ แต่ถ้าเป็น ‘การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวช’ จะเป็น ตำราเรียน” อ.ขวัญตา

“การเขียนตำรา จะเขียนคล้ายบทความวิชาการ แต่ความแข็งอาจจะน้อยกว่า นั่นคือ ต้องเริ่มจากสถิติความเป็นมา ความสำคัญ ตามด้วยแนวคิด ทฤษฎี การบูรณาการกับประสบการณ์และ กรณีศึกษา พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ มุมมองความคิดรวบยอดของเรา ผู้ทรงคุณวุฒิต้องการเห็นการอ้างอิงงานวิจัยที่เป็นปัจจุบัน ” อ.ขวัญตา

“และถ้าให้ติชมในการเขียนเมื่อเรารู้ว่าผู้ทรงคือใคร ควรอ้างอิงงานของเขาด้วยเพราะ เขาคือผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ ” อ.วิริยา

“การเขียนทั้งบทความและตำรา ส่วนใหญ่หลายที่จะมีการตรวจสอบว่าเราคัดลอกมาหรือไม่โดยการตรวจสอบจาก “turn it in” เพื่อดูการคัดลอก หรือขโมยมาโดยการไม่อ้างอิงที่มา (plagiarism) บางทีตรวจสอบก่อนถ้ามากกว่า 15 % จะรีเจ็คท์ทันที” อ.มัญจวรรณ อ.ชุลีพร